

Raahe, Kalajoki, Ylivieska ja Nivala -työllisyysalueen perustaminen

Kunnanhallitus 09.10.2023 § 175

Valmistelija

henkilöstö- ja talousjohtaja Milla Threlfall

Hallituksen esityksen (207/2022) mukaan julkisten työvoimapalvelujen järjestämistäsi vastuu siirretään kunnille 1.1.2025. Eduskunnassa 1.3.2023 hyväksytyt lakiesityksen mukaan kunnat voivat järjestää palvelut 1.1.2025 alkaen itse tai sopia järjestämistäsi vastuun siirtämistäsi kuntayhtymälle tai kunnalle (Kuntalaki 8§). Kunnat, joiden työvoiman määrä ylittää 20 000 henkilöä, voivat järjestää palvelut itse. Mikäli kunnan työvoiman määrä alittaa 20 000 henkilöä, kunnan tulee perustaa yhden tai useamman kunnan sisältävä työllisyysalue. Työllisyysalueen tulee olla maantieteellisesti yhtenäinen, työmarkkinoiden ja työssäkäyntialueen kannalta toimiva alue sekä siihen tulee lähtökohtaisesti sisällyttää alueen keskuskaupunki (HE 207/2022 12 §). Työllisyysalueeseen kuuluvien kuntien tulee sopia työvoimapalveluiden ja niihin liittyvien tehtävien järjestämistäsi kuntalain (410/2015) tarkoittamassa lakisääteisessä yhteistoiminnassa.

Kuntien on toimitettava työvoimapalveluiden järjestämistäsi vastuuta koskevat ilmoitukset työ- ja elinkeinoministeriöön viimeistään 31.10.2023. Näitä ilmoituksia ovat kuntien sopimus yhteisestä toimielimestä (Raahe, Kalajoki, Ylivieska ja Nivala -työllisyysalueen yhteistoimintasopimus), suunnitelma työvoimapalvelujen järjestämistäsi (järjestämistäsi suunnitelma) sekä ilmoitus, jos ei halua vastaanottaa toimitiloja. Jos ilmoitusta ei toimiteta määräaikaan mennessä, työ- ja elinkeinoministeriö käynnistää menettelyn työllisyysalueiden muodostamistäsi valtioneuvoston päätöksellä.

Toimitettavien ilmoitusten on oltava kunnan toimivaltaisten elinten hyväksymiä. Aikataulusyistä niiltä ei edellytetä lainvoimaisuutta.

Pohjois-Pohjanmaan eteläosassa työllisyysaluetta on valmisteltu Raahen, Ylivieskan ja Kalajoen kaupunkien johdolla. Työllisyysalueeseen mukaan kutsutut kunnat ovat kokoontuneet Raahessa 30.8.2023 ja tuossa vaiheessa mikään 17 koolle kutsutusta kunnasta ei ilmoittanut kieltäytyvänsä yhteistyöstä.

Rahoitus:

Jokainen jäsenkunta vastaa tehtäviensä rahoituksesta, vaikka järjestämistäsi vastuu olisi siirretty toiselle kaupungille. Kunnat saavat työvoimapalvelujen toteuttamistäsi valtiosuutta sen mukaan, kuinka paljon niissä on työikäistä väestöä, työttömiä työnhakijoita sekä vieraskielisiä henkilöitä. Valtiosuus on yleiskatteellista, jolloin kunnat voivat käyttää sen harkintansa mukaan tai osoittaa myös enemmän määrärahoja työllisyyspalveluihin, mitä ne saavat valtiosuutta. Työllisyysalueen toimintamenot jaetaan kunnille liitteenä olevan sopimuksen kohdan 7 periaatteiden mukaan.

Sopimukseen on kirjattu mm. seuraavaa.

Ensimmäisen ja toisen vuoden aikana käyttötalouden toteutuneet kustannukset jaetaan sopijakunnille seuraavin kustannustenjaon periaattein/ jakoperustein:

- 1) Kustannuksista 50 prosenttia jaetaan sopijakuntien 18-64 -vuotiaiden asukasmäärän (työikäiset) suhteessa. Lukuna käytetään talousarviovuotta edeltävän vuoden lopun (31.12.) työikäisten lukua.
- 2) Kustannuksista 50 prosenttia jaetaan sopijakunnittain työttömien (laaja käsite) määrän suhteessa. Suhdeluku lasketaan talousarviovuoden kuukausien keskiarvona.

Näin toimitaan kaikkien muiden kustannusten osalta, paitsi niiden kustannusten, jotka on mahdollista kohdentaa aiheuttamisperiaatteella sopijakuntakohtaisesti. Näiden kustannusten poikkeavista jakoperusteista sovitaan erikseen sopijakuntien kesken.

Kahden vuoden (vv. 2025-2026) aikana palvelut tuotteistetaan palvelupaketeiksi ja hinnoitellaan siten, että ne perustuvat läpinäkyvään ja laadukkaaseen kustannuslaskentaan.

Kolmannen vuoden (v. 2027) alusta lukien siirrytään tuotteistettuihin palvelupaketteihin perustuvaan laskutukseen siten, että työllisyysalueen keskitetyt tehtävät ja lähipalvelut laskutetaan toteutuneiden kustannusten mukaisesti.

Vastuukunta ja keskuskaupungit laskuttavat tuottamansa palvelut, niin lähikuin keskitetytkin palvelut.

Hyväksytyssä aiesopimuksessa on sovittu, että työllisyysalueen vastuukuntana toimii Raahe. Tarkoituksena on, että kaikki muodostettavan työllisyysalueen kaupungit ja kunnat tekevät yhtäpitävän päätöksen sopimuksen hyväksymisestä lokakuun loppuun 2023 mennessä.

Esittelijä kunnanjohtaja Ismo Mäkeläinen

Päätösehdotus Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että:

1. se hyväksyy liitteen mukaisen yhteistoimintasopimuksen Alavieska, Haapajärvi, Haapavesi, Kalajoki, Kärämäki, Merijärvi, Nivala, Oulainen, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Reisjärvi, Sievi, Siikajoki, Siikalatva, Ylivieska ja Raahe kuntien työvoimapalvelujen järjestämisestä,

2. se hyväksyy liitteen mukaisen Raahe-Kalajoki-Ylivieska-Nivala -työllisyysalueen järjestämissuunnitelman.

3. se hyväksyy liitteen mukaisen ilmoituksen, ettei työllisyysalue vastaanota toimitiloja.

Päätös
1. Hyväksyttiin.
2. Hyväksyttiin.
3. Hyväksyttiin.

Kunnanvaltuusto 30.10.2023 § 67
131/14.07.00/2022

Esittelijä kunnanjohtaja Ismo Mäkeläinen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että:

1. se hyväksyy liitteen mukaisen yhteistoimintasopimuksen Alavieska, Haapajärvi, Haapavesi, Kalajoki, Käsämäki, Merijärvi, Nivala, Oulainen, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Reisjärvi, Sievi, Siikajoki, Siikalatva, Ylivieska ja Raahe kuntien työvoimapalvelujen järjestämisestä,
2. se hyväksyy liitteen mukaisen Raahe-Kalajoki-Ylivieska-Nivala -työllisyysalueen järjestämisuunnitelman.
3. se hyväksyy liitteen mukaisen ilmoituksen, ettei työllisyysalue vastaanota toimitiloja.

Päätös

1. Hyväksyttiin.
2. Hyväksyttiin.
3. Hyväksyttiin.